

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KSO/2004/53

BETREFT: Secundair onderwijs : Bijdrage voor kosten opendeurdagen

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 11 maart 2004

1.2 Verzoeker :
ouder

1.3 CZB

Ontvangst van de mail op 11 maart 2004 op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur.

Bij brief van 23 maart 2004 is de verzoeker geïnformeerd over de zittingsdag.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Er moet een belangrijk bedrag aan kopieerkosten betaald worden.

In sommige scholen rekent men reclamedrukwerk voor opendeurdagen, ongevraagde schooltijdschriften e.a. door in de bijdrage van de ouders.

3. ZITTING COMMISSIE

3.1 Datum en uur

5 april 2004, 14 uur

3.2. Kamer

Kamer bevoegd voor het secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs, centra voor leerlingenbegeleiding

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met en artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie

zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Marc Henry Cornely, Jean Dujardin, Raf Verstegen

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Geen

4. ADVIES

4.1 Regelgeving

* Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele rechten van 19 december 1966. Artikel 13. De Lid-Staten maken het middelbaar onderwijs door middel van alle passende maatregelen en in het bijzonder door de geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs, voor ieder beschikbaar en algemeen toegankelijk.

* Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989. Artikel 28 bepaalt dat de Lid-Staten het recht erkennen van het kind op onderwijs en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, ervoor zorgen de ontwikkeling van het secundair onderwijs aan te moedigen voor ieder kind, beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken en passende maatregelen te nemen zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk.

* Grondwet. Artikel 24 bepaalt dat de toegang tot het onderwijs kosteloos is tot het einde van de leerplicht (basis- en secundair onderwijs).

* Wet van 29 mei 1959 betreffende wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving. Artikel 25.
De kosten van het onderwijs, verstrekt in de inrichtingen of afdelingen voor onderwijs, tot stand gekomen door openbare of private personen, vallen ten laste van de schoolbesturen.
Aan de inrichtingen en afdelingen van inrichtingen voor basis-, secundair-, normaal-, technisch - en kunstonderwijs die aan de voorwaarden voldoen, verleent de Staat weddentoelagen en werkingstoelagen.

* 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek
In het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd.
Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend. Deze regeling wordt schriftelijk aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen meegedeeld.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving.

4.4. Advies

Internationale verdragen, de grondwet en de regelgeving secundair onderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde secundair onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Er kan een bijdrage gevraagd worden aan de ouders, mits de regeling gevolgd wordt inzake overleg en informatie.

De conclusie is dat er in het secundair onderwijs geen absolute kosteloosheid bestaat. Voor onderwijsactiviteiten mogen aan ouders en meerderjarige leerlingen bepaalde kosten worden doorgerekend. Het is evident dat het om effectieve, aantoonbare en verantwoorde kosten van goederen en diensten moet gaan die in evenwichtige verhouding staan tot de eigenheid en de doelgroep van het secundair onderwijs.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling binnen het leerplichtonderwijs aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

In secundair onderwijs kan een bijdrage gevraagd worden aan de ouders voor kosten gemaakt door de school bij het onderwijs- en opvoedingsproces.

De Commissie is van oordeel dat de school aan de ouders geen willekeurige bijdragen mag vragen. Het aanrekenen van kosten in de bijdrage dient reëel te zijn: enerzijds in overeenstemming met de door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds voor goederen of diensten waarvan de betrokken leerling gebruik heeft gemaakt.

De Commissie vestigt tenslotte de aandacht op artikel 25 van de schoolpactwet van 29 mei 1959 dat nog geldig is voor het secundair onderwijs. Deze bepaling stelt dat de kosten van het organiseren van onderwijs ten laste zijn van het schoolbestuur. De overheid komt wel tussen in die kosten door een werkingsbudget toe te kennen.

De Commissie is van oordeel dat kosten inzake opendeurdagen, schoolliteratuur e.a. geen direct verband hebben met een duidelijk individualiseerbare dienstverlening aan een leerling, maar

behoren tot een sokkel van vaste algemene kosten die in eerste instantie ten laste zijn van het schoolbestuur en waarvoor er een werkingsbudget wordt toegekend, niet individueel kunnen worden aangerekend. Ouders kunnen niet verplicht worden die kosten die voor een bepaalde leerling niet reëel zijn, te betalen.

Tenslotte is het zo dat ouders het recht hebben op aanvraag de details van allerhande kosten en rekeningen te bekomen. Het is redelijk dat de school niet zelf het initiatief neemt om aan alle leerlingen alle bewijsstukken van uitgaven voor te leggen.

De Commissie komt tot het volgende advies:

De Commissie stelt dat kopieën die ten goede komen van het leren en opvoeden van de leerlingen in het secundair onderwijs kunnen aangerekend worden in de bijdrage van de ouders.

Dit geldt niet voor kosten gemaakt door het schoolbestuur voor drukwerken, tijdschriften, e.a. die niet direct ten goede komen van het leren en opvoeden van een bepaalde leerling, maar gemaakt zijn voor de algemene werking van de school.

Brussel, 5 april 2004

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter